

Kartlegging av erfaringer med samarbeidet og organisering av Miljøpakken

Hensikt

Miljøpakken har valgt å samarbeide tett. Det handler ikke bare om å samordne de ulike etatenes virksomhet, men om å prioritere de løsningene som gir best resultater i fellesskap. Noe som er krevende. Organiseringen av samarbeidet mellom stat, fylke og kommune er svært viktig. Målet med å gjennomgå erfaringene med samarbeid og organisering av arbeidet i Miljøpakken er å identifisere flaskehals og forbedringspotensial som har betydning for framdrift, kostnad og kvalitet.

Denne questback-undersøkelsen skal danne grunnlag for drøftinger i Programrådet og Kontaktutvalget.

Mandat for den nye Miljøpakke-organisasjonen, behandlet i KU 25.06.2015 (sak 28/15), danner utgangspunktet for spørsmålene. Dokumentet *Organisering og styring av Miljøpakken* var grunnlaget for diskusjonen om det nye mandatet.

Det er viktig at svar begrunnes og at man foreslår forbedringer ved behov.

Framdrift, økonomi og kvalitet

Framdrift er en av de store utfordringene i Miljøpakken.

Spørsmål:

- *Hva oppfatter du som flaskehals som bidrar til dårlig framdrift?*
- *Hva mener du kan gjøres for å fjerne disse flaskehalsene?*
- *Hva oppfatter du som kostnadsdrivende elementer for arbeidet?*
- *Hva mener du kan gjøres for å få større nytte av midlene?*
- *Hvordan oppfatter du kvaliteten på de anleggene i Miljøpakken bygger?*

Organisering og styring

Samferdselsdepartementet har lagt vekt på å ivareta lokalpolitisk forankring i valg av styringsmodell for bymiljøavtalene. Det skal være gjensidig styrkeforhold mellom partene, og det er *viktig at styringsformen er smidig, effektiv og beslutningsorientert*. Departementet har bestemt at Vegdirektøren skal lede styringsgruppen, at ledelse/sekretariat skal være uavhengig og at Jernbaneverket skal delta i styringsgruppen i Trondheim.

Spørsmål:

- *Mener du styringsformen i Miljøpakken fremstår som smidig, effektiv og beslutningsorientert – sterke og svake sider?*
- *Mener du alle parter er lojale til Miljøpakkens styringsorgans beslutninger?*
- *Mener du det er et gjensidig styrkeforhold mellom partene i Miljøpakken?*
- *Mener du at partene ivaretar fellesinteressene framfor etatenes sektorinteresser på en god nok måte?*

Kontaktutvalget

Det opprinnelige mandat er formulert slik:

Et politisk samordningsutvalg som skal lede arbeidet med gjennomføringen av Miljøpakken og belønningsordningen.

- Koordinere tiltak finansiert gjennom ulike finansieringskilder, herunder belønningsordningen for kollektivtransport og Miljøpakken for transport.
- Styre gjennomføringen av tiltak i tråd med politiske føringer på nasjonalt og lokalt nivå.
- Forberede og samordne saker for politisk behandling, herunder årlig handlingsprogram

I bymiljøavtalen står følgende:

- Styringsgruppen har hovedansvaret for god styring og koordinering basert på prinsipper om mål og resultatstyring.
- Arbeidet skal gi grunnlag for omforente saksframlegg til besluttede organer om prioritering av midlene.
- Arbeidet i styringsgruppen skal gi grunnlag for Stortingets, departementets og lokale myndigheters behov for styring og kontroll.

Rapportering av måloppnåelse og aktivitet i bymiljøavtalen skjer i styringsgruppen.

Spørsmål:

- *Er du kjent med arbeidet i Kontaktutvalget?*
- *Hva oppfatter du som Kontaktutvalgets viktigste oppgaver?*
- *Hvordan opplever du at Kontaktutvalget fungerer ut fra det som tenkt i mandatet – sterke og svake sider?*
- *Bidrar arbeidet i Kontaktutvalget til god styring og koordinering?*
- *Gir arbeidet i Kontaktutvalg grunnlag for omforente saksframlegg til besluttede organer?*
- *Mener du det er forhold ved Kontaktutvalgets arbeid som fremmer eller forsinker fremdrift?*
- *Hva mener du kan bidra til å forbedre arbeidet i Kontaktutvalget?*

Programrådet

Mandat Programrådet:

Programrådet består av administrative ledere hos Statens vegvesen, Trondheim kommune, Sør-Trøndelag fylkeskommune og Jernbaneverket.

- Programrådet er saksforberedende organ for Kontaktutvalget sammen med sekretariatet. Vegvesenet og Jernbaneverket skal samordne sine interesser og synspunkt og framstå med en stemme i trepartssamarbeidet.
- Programrådet er rådgivende organ for beslutninger i Kontaktutvalget og har delegert fullmakt til beslutninger i visse saker. Det gjelder:
 - I faglige spørsmål uten spesiell politisk eller prinsipiell karakter
 - I økonomiske spørsmål der staten, fylkeskommunen og vegvesenet er enige og det er behov for å foreta økonomiske omdisponeringer innenfor de ulike programområdene i gjeldende fireårige handlingsprogram. Dette for å kunne justere for endringer i kostnadsoverslag, planframdrift eller lignende.
 - Fordeling av rammer for planlegging og administrasjon mellom oppgaver/prosjekter og etater.

Omdisponeringene av statlige riksvegmidler kan bare skje innenfor føringene som statsbudsjettet legger.

Spørsmål:

- *Er du kjent med arbeidet i Programrådet?*
- *Hva oppfatter du som Programrådets viktigste oppgaver?*
- *Hvordan opplever du at Programrådet fungerer ut fra det som tenkt i mandatet – sterke og svake sider?*
- *Bidrar Programrådet til god styring og koordinering?*
- *Hvordan fungerer Programrådet som saksforberedende organ?*
- *Mener du Programrådets delegerte fullmakt ivaretas på tilfredsstillende måte?*
- *Mener du det er forhold ved Programrådets arbeid som fremmer eller forsinker fremdrift?*
- *Hva mener du kan bidra til å forbedre arbeidet i Programrådet?*

Sekretariatet

Mandat for sekretariatet:

Sekretariatet leder arbeidet med planlegging og gjennomføring av Miljøpakken på vegne av Kontaktutvalget. Sekretariatet leverer grunnlag for møter og beslutninger i Kontaktutvalg og Programråd. Andre oppgaver:

- Utarbeide bestillinger som oppfølging av beslutninger i Miljøpakkens samarbeidsfora.
- Økonomistyring og rapportering til statlige og lokale myndigheter og politikere.
- Årlig evaluering av tiltak mht måloppnåelse.

- Utarbeide forslag til 4-årig handlingsprogram med årlige revisjoner.
- Innhente og utarbeide faglig grunnlag ved behov for større revisjoner av Miljøpakken.
- Utarbeide felles grunnlag for saksframlegg i kommunen og fylkeskommunen i saker som angår Miljøpakken
- Representere Miljøpakken innad og utad og formidle informasjon om Miljøpakken gjennom foredrag, møter og kontakt med media, politikere og publikum.
- Ivareta kontakt og kommunikasjon mellom partene i Miljøpakken, initiere samarbeid og sikre enhetlig informasjon til politisk ledelse i by, fylke og stat.
- Lede spesielle utredningsarbeid og prosjekter på oppdrag fra Kontaktutvalget.
- Påse at planer og prosjekter som berører Miljøpakken bygger opp under en helhetlig utvikling av en samordnet areal- og transportpolitikk i tråd med Miljøpakkens føringer og mål.

Sekretariatet har delegert fullmakt til å foreta beslutninger i visse saker:

- Godkjenne oppdragsbeskrivelser og gi klarsignal for oppstart av forprosjekt, anlegg og deltagelse i prosjektsamarbeid og utredninger innenfor rammene av vedtatt handlingsprogram. (Det tydeliggjøres at sekretariatet ikke har en generell fullmakt til å gi klarsignal for oppstart av anlegg, men kan formidle klarsignal innenfor avklarte budsjett basert på vedtak i Kontaktutvalget eller Programrådet).
- Godkjenne utvidelse av kostnadsrammen, eller forplikte Miljøpakken på andre måter, når de økonomiske konsekvensene er mindre enn 2 mill kr.

Spørsmål:

- *Er du kjent med arbeidet i sekretariatet?*
- *Hva oppfatter du som sekretariatets viktigste oppgaver?*
- *Hvordan opplever du at sekretariatet fungerer ut fra det som tenkt i mandatet – sterke og svake sider?*
- *Opplever sekretariatet som uavhengig?*
- *Leverer sekretariatet gode faglige grunnlag for møter og beslutninger i Kontaktutvalg og Programråd?*
- *Formidler sekretariatet bestillinger og beslutninger fra Kontaktutvalg og Programråd på en god måte?*
- *Gjennomføres rapportering av status/økonomi/evaluering på en tilfredsstillende måte?*
- *Mener du at sekretariatets øvrige oppgaver ivaretas på en tilfredsstillende måte?*
- *Mener du det er forhold ved sekretariatets arbeid som fremmer eller forsinker fremdrift?*
- *Hva mener du kan bidra til å forbedre arbeidet i sekretariatet?*

Temagrupper

Det er etablert faglige temagrupper innenfor Kollektivtrafikk, Sykling, Gåing, Trafikksikkerhet, Støy og Informasjon. Programrådet bestemmer hvilken etat som skal ha ledelsen i de ulike gruppene.

Temagruppene er ikke beslutningsorganer. De er arenaer for drøfting av faglige spørsmål og foreslår prosjekter til handlingsprogrammene. Gruppeledelse skal holde oversikt over status for pågående prosjekter.

Temagruppene rapporterer til sekretariatet.

Spørsmål:

- *Er du kjent med arbeidet i temagruppene?*
- *Hva oppfatter du som temagruppenes viktigste oppgaver?*
- *Hvordan opplever du at temagruppene fungerer ut fra det som tenkt i mandatet?*
- *Mener du det er forhold ved temagruppenes arbeid som fremmer eller forsinker fremdrift?*
- *Hva mener du kan bidra til å forbedre arbeidet i temagruppene?*

Prosjektsamarbeid

Mye av arbeidet med å gjennomføre tiltak i Miljøpakken er organisert gjennom prosjekter som eksempelvis E6-sør, Elgesetergate og nå superbuss. Prosjektene skal sette bestillingene fra Miljøpakkens styringsorgan ut i livet.

Spørsmål:

- *Hvordan opplever du at prosjektgruppene ivaretar bestillingene fra Miljøpakkens styringsorgan?*
- *Mener du det er forhold ved prosjektgruppenes arbeid som fremmer eller forsinker fremdrift?*
- *Hva mener du kan bidra til å forbedre arbeidet i prosjektgruppene?*